

اهمیت گردشگری مذهبی در اسلام

یوسف زین العابدین عموقین^۱ ابوطالب احمدی ارکمی^۲ اله نظری ولنی^۲

چکیده

گردشگری مذهبی یکی از رایج ترین اشکال گردشگری در سراسر جهان است که سابقه‌ی آن به قرون و اعصار گذشته مرتبط می‌گردد. مدارک و اسناد تاریخی موجود از تمدن های کهن بین‌النهرین، مصر، ایران، هند، چین، و نیز آثار و قراین برجای مانده از روزگار پیش از تاریخ حکایت از سفرهای زیارتی انسان‌های متعددی دارد که از دیر باز به منظور انجام فرایض دینی و مذهبی، مسیرهای طولانی را جهت مقصد زیارت طی می‌کردند و شاید به دلیل مخاطرات فراوان به مقصد نمی‌رسیدند. به این ترتیب در مقاله-ی حاضر ضمن تبیین مقوله‌ی گردشگری مذهبی و اهمیت آن در دین اسلام، به‌خصوص در مذهب شیعه این سؤال مطرح می‌شود که عوامل تأثیرگذار بر توسعه‌ی گردشگری مذهبی کدامند؟ با این فرض که گردشگری مذهبی ریشه در فرهنگ و ایدئولوژی انسان دارد و علی‌رغم دشواری‌های جغرافیایی، اقتصادی و سخت‌گیری‌های سیاسی که این پدیده همواره با آن مواجه بوده هرگز متوقف نگردید. بنابراین جاذبه‌های مذهبی، زیارتگاه‌ها و اماکن مقدس مناطق مختلف جهان هر سال تعداد زیادی از گردشگران را به سوی خود جذب می‌کنند. در این میان، مسلمانان نیز بنا به فرامین قرآنی و مذهبی که ائمه اطهار (ع) در مورد اهمیت گردشگری داشته‌اند، همواره، مبادرت به گردشگری مذهبی را ضروری دانسته و دشواری‌های زیادی را در این راه متحمل شده‌اند اما یافته‌های تحقیق حاکی از توسعه و پیشرفت انگیزه‌ی گردشگری در نزد مسلمین می‌باشد.

واژه‌های کلیدی: گردشگری مذهبی، زیارت، شیعه، فرامین قرآنی

۱- عضو هیئت علمی گروه جغرافیای سیاسی دانشگاه آزاد اسلامی واحد رشت

۲- دانشجوی کارشناسی ارشد جغرافیای سیاسی دانشگاه آزاد اسلامی واحد رشت